

Labklājības ministrija

Skolas iela 28, Rīga, LV - 1331, tālr. 67021600, fakss 67276445, e-pasts lm@lm.gov.lv, www.lm.gov.lv

Rīgā

17.07.2019. Nr. 32-1-05/1288

Uz 05.07.2019. Nr. 1-5/100

Latvijas Republikas tiesībsargam

*Par Sīrijas pilsoņu ģimenēm, kam Latvijas Republikā
piešķirta starptautiskā aizsardzība*

Labklājības ministrija (turpmāk – Ministrija) ir izskatījusi Latvijas Republikas tiesībsarga 2019.gada 5.jūlija vēstuli Nr. 1-5/100, kurā Ministrijai tiek lūgts atbildēt uz četriem jautājumiem par pieejamo sociālo atbalstu Sīrijas pilsoņu ģimenēm, kuras uzturas Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā “Mucenieki”, un sniedz šādas atbildes.

1) Vai šobrīd PMIC “Mucenieki” izmitinātajām Sīrijas pilsoņu ģimenēm ir piešķirts un izmaksāts pabalsts uzturēšanās izmaksu segšanai? Cik ilgu laiku šis pabalsts tika maksāts?

Paskaidrojam, ka personalizētu informāciju par Sīrijas pilsoņiem izmaksātajiem bēgļu pabalstiem nav iespējams sagatavot, ņemot vērā Vispārīgās personas datu aizsardzības regulā ietvertos ierobežojumus personificētās informācijas iegūšanā un sniegšanā (sk. arī atbildi uz 4.jautājumu).

2) Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3.panta 1^l daļu personām, kuras uzturas Latvijas Republikā un kurām piešķirts alternatīvais statuss, kā arī šo personu ģimenes locekļiem, kuri uzturas Latvijas Republikā, ir tiesības saņemt šajā likumā minēto pabalstu garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai, patversmes un naktspatversmes pakalpojumus, kā arī sociālā dienesta informāciju un

konsultācijas. Pašvaldības sociālais dienests ir tiesīgs piešķirt dzīvokļa pabalstu personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss, tādā kārtībā un apmērā, kāds noteikts attiecīgās pašvaldības iedzīvotājiem. Vai šobrīd no VFR pārņemtās un PMIC "Mucenieki" izmitinātās Sīrijas pilsoņu ģimenes ar vairākiem nepilngadīgiem bērniem, kuras ir saņēmušas starptautisko aizsardzību Latvijā, var saņemt alternatīvu pakalpojumu piedāvātajiem patversmes un naktspatversmes pakalpojumiem?

3) Vai Labklājības ministrijas ieskatā iepriekš minētie pakalpojumi nodrošina bērnu tiesību un vislabāko interešu ievērošanu?

Kopš 2016.gada Ministrija Patvēruma meklētāju, bēgļu un personu ar alternatīvo statusu sociālekonomiskās iekļaušanās darba grupas ietvaros ir centusies rast risinājumu bēgļu un personu ar alternatīvo statusu izmitināšanai, pieaicinot arī pašvaldību pārstāvjus. Sanāksmēs un tikšanās laikā tika uzsvērts dzīvojamā fonda trūkums Latvijā, kā arī tas, ka normatīvajā regulējumā pašvaldībām nav deleģējums sniegt palīdzību mājokļa jomā bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu. Līdz ar to pašvaldības prioritārā kārtā sniedz palīdzību tām iedzīvotāju grupām (personām ar invaliditāti, pensionāriem u.c.), kuras ir atrunātas likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā", un palīdzība tiek sniegta rindas kārtībā. Prasība pēc dzīves vietas deklarēšanas ir arī viens no faktoriem, kas traucē bēgļiem pretendēt uz pašvaldības mājokli arī rindas kārtībā. Turklāt atsevišķas pašvaldības ir noteikušas dzīvesvietas deklarēšanās ilgumu konkrētajā pašvaldībā, lai persona varētu pretendēt uz palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā.

Saskaņā ar Ministrijā pieejamo informāciju, kura ir iegūta no Rīgas pašvaldības, ģimenes ar bērniem, kam piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss, var izmantot krīzes centru pakalpojumus, un šādi gadījumi jau ir bijuši. Lēmumu par krīzes pakalpojuma un citu pakalpojumu piešķiršanu pieņem pašvaldības, kurām ir jāņem vērā bērna tiesības un bērna vislabākās intereses. Ministrija uzskata, ka patversmes un naktspatversmes pakalpojumi nav adekvāts risinājums ģimeņu ar bērniem izmitināšanai.

4) Vai Labklājības ministrijas ieskatā ir iespējams atjaunot uzturēšanās izmaksu segšanai paredzētā pabalsta izmaksu no citām ES dalībvalstīm atgrieztajiem bēgļiem un alternatīvo statusu saņēmušajām personām, ja viņi to nav saņēmuši par visu Patvēruma likuma 53.panta piektajā daļā noteikto termiņu? Būsim pateicīgi, ja sniegtajā atbildē norādīsiet, kur tiek novirzīts starptautisko aizsardzību saņēmušajām personām neizmaksātais uzturēšanās izmaksu segšanai paredzētais pabalsts.

Ja bēglis vai persona ar alternatīvo statusu, kurai Latvija ir piešķirusi pabalstu, izbrauc no valsts, pabalsta izmaksa tiek turpināta līdz likumā

noteiktajam termiņam. Ministru kabineta 2017.gada 6.jūnija noteikumu Nr.302 "Noteikumi par vienreizējo finansiālo atbalstu un pabalstu uzturēšanās izmaksu segšanai bēglim un alternatīvo statusu ieguvušai personai" 25.punkts nosaka, ka "Ja pilngadīgai personai pabalsta izmaksu pārtrauc vai aptur, pabalsta izmaksa par nepilngadīgo personu tiek turpināta par Patvēruma likuma 53. panta piektajā daļā noteikto pabalsta izmaksas periodu".

Valsts sekretāra
vietniece

*Dokuments parakstīts ar drošu
elektronisko parakstu un satur laika
zīmogu*

J.Muižniece

A.Gaiķe, 67021572
Anete.Gaike@lm.gov.lv
19-N/9410